

Transcendente meditatie – een neutrale ontspanningstechniek?

Het kopje in het Nederlands Dagblad van 18.1.2006 luidde: “Geen transcendentale meditatie op school”, dwz. niet op de middelbare school De Rietlanden in Lelystad. Paul Gelderbos, vertrouweling van goeroe Maharishi Mahesh Yogi en topman van het Telecombedrijf Scarlet, blijft echter bij zijn plan om jongeren op middelbare scholen en HBO opleidingen voor Transcendente Meditatie (TM) te benaderen. De multimiljonair uit Blaricum, die bij de organisatie van de goeroe zakelijk betrokken is, wil 1000 jonge mensen tot volgelingen van de Maharishi maken, zo de Telegraaf van 7.1.2006. Het doel is om “leiders van de toekomst op te leiden” om via TM de wereld te beïnvloeden.

Transcendente meditatie – iets positiefs?

Tegenwoordig worden de zintuigen van de jeugd bovenmatig geprikkeld, o.a. door hun muziek - al of niet via koptelefoon - , door computer(spelletjes) en televisie. Is het dan niet positief, als ze op school eindelijk eens stilgezet worden en via TM tot rust komen? Of is die rust misschien een schijnrust, of nog erger?

Meditatie is een bekende term onder christenen: “Vanmorgen wordt de meditatie verzorgd door dominee ...”. Daarop behandelt de predikant een perikoop uit Gods Woord, dat geïnspireerd is door de Heilige Geest. Heeft de TM van de bovengenoemde goeroe misschien een geheel *andere* inhoud, geïnspireerd door een *andere* geest?

De organisatie beweert dat TM ‘wetenschappelijk’ is. Om dat aannemelijk te maken komt ze met allerlei grafieken en statistieken. Dan kan er toch niets mis zijn, of toch? Betekent een wetenschappelijk onderzoek naar de resultaten van een bepaald fenomeen, door (vaak TM-)wetenschappers en in wetenschappelijk jargon gekleed, per definitie dat dan ook dat fenomeen zelf ‘wetenschappelijk’ is? Vgl. daartoe een onderzoek naar de *resultaten* van kindermishandeling. Er wordt gepropageerd dat TM leidt “tot goede schoolprestaties, positieve sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, betere gezondheid en vermindering van overtredingen van schoolregels”. Wat willen wij nog meer? Of komen de jongeren (én volwassenen) door TM juist verder van huis? Het verzoek om TM als keuzevak op De Rietlanden te geven, kwam “van de *basisschool* de Fontein in Lelystad, waar al twintig jaar aan het begin en eind van de schooldag wordt gemediteerd” (ND 18.1.06). Het kwam tevens van enkele leerlingen van De Rietlanden en hun ouders. Dat is zorgelijk. Daarom is het belangrijk dat schoolbesturen, leerkrachten en ouders de hindoeïstisch religieuze achtergrond, waarmee TM onafscheidelijk verbonden is, beseffen.

De religieuze wortel van TM

TM is een van de ‘vruchten’ van de geestelijke wortel: het hindoeïsme in India. Zo wortel, zo vrucht! Daarom moeten wij iets van de hindoeïstisch religieuze denkwijze afweten.

Het brahmanisme, de eigenlijke kern van het hindoeïsme, kent geen persoonlijke God buiten en boven de mens. Het weet dus niets van de levende God, Schepper, Wetgever, Rechter en in Jezus Christus Verlosser en Vader, zoals de Bijbel Hem openbaart. Het hindoeïsme telt miljoenen goden (*polytheïsme*). Het (!) Brahma is het zgn. Oerprincipe, de Goddelijke Wereldziel (Goddelijk Zelf), die zich in alles en allen, in kosmos, natuur en mens aanwezig is. *In* alles en ieder is zodoende ‘iets goddelijks’ (*pantheïsme*).

Deze vergoddelijking van de schepping en het schepsel staat haaks op de bijbelse Openbaring, die leert dat alles wel het werk van Gods hand is, maar niet zelf goddelijk. God staat buiten en boven Zijn schepping en Zijn schepsel.

Reïncarnatie

Het hoge levensdoel zou moeten zijn om dat ‘Goddelijke in jezelf’, je Ware Zelf, te ontdekken en te ontwikkelen om tenslotte op te gaan in, te versmelten met het Goddelijke Zelf, het Brahma. Maar de

meeste mensen verkeren daarover in onwetendheid. Zij houden zich meer met aardse zaken en de zichtbare werkelijkheid bezig. Daarom moeten ze na hun dood weer op aarde terugkomen, namelijk in een lichaam overeenkomstig de manier, waarop ze zich al dan niet met 'het goddelijke' hebben bezighouden. Dat kan het lichaam van een dier, een plant of een mens zijn.

Reïncarnatie (*zielsverhuizing*) betekent letterlijk: weer vlees worden, weer een lichaam krijgen. Het heeft met weder-geboorte in bijbelse betekenis uiteraard niets te maken. Bovendien zegt Hebr. 9:27 duidelijk dat de mens bestemd is om *eenmaal* (dus niet talloze malen) te sterven en daarna het oordeel (van de levende God).

Yoga – de hindoeïstische heilsweg

Deze zgn. reïncarnatie is als een wiel dat altijd maar ronddraait: men wordt geboren, sterft, krijgt weer een lichaam, sterft enz. enz. Honderden jaren geleden formuleerde men een techniek, een heilsweg, om zichzelf uit deze kringloop te kunnen verlossen: yoga! Yoga is van meet af aan een *hindoeïstisch-religieuze heilsweg tot zelfverlossing*. De techniek, die in haar basisvorm, Hatha-yoga, uit specifieke en onbewegelijke (!) lichaamshoudingen en specifieke, tegennatuurlijke ademhalingsoefeningen bestaat, heeft nooit iets met sport, gymnastiek of ontspanningsoefeningen te maken gehad. Yoga stamt uit een religieus doel. Maar om yoga in het westen ingang te doen vinden, heeft men de basisvorm een beetje aangepast en als 'ontspanningstechniek' aan de man en aan de vrouw gebracht.

Andere wegen van zelfverlossing in hindoeïstische zin zijn o.a.: *karma-yoga* (goede werken), *bhakti-yoga* (dienende, mystieke overgave, vaak vermengd met erotische aanbidding) en *mantra-yoga* (een hindoeïstische 'heilige spreuk' steeds herhalen). Een nieuwere vorm is de meer dynamische *power-yoga*, die bv. op sportscholen wordt gegeven.

Een *yogi* is iemand, die denkt het hindoeïstisch religieuze doel: Zelfverwerkelijking, Verwerkelijking van het Hogere, Goddelijke Zelf bereikt te hebben – dus ook de Maharishi Mahesh Yogi.

Sri Maharishi Mahesh Yogi

Het hindoeïsme bracht diverse *goeroebewegingen* voort, met name na Wereld Oorlog II. De bekendste zijn de TM beweging van de MM Yogi (1958), de Hare Krishna beweging (1966) en de Bhagwan beweging (1974). Een goeroe is een spirituele leider of gids.

Sri betekent 'geëerde' en is een respectvolle aanspreektitel. Maharishi betekent de 'grote ziener' (profeet) of 'wijze meester' en Mahesh: een 'groot mens'. Men spreekt van 'zijn heiligheid'. MM Yogi geniet een bijna goddelijke verering. Hij is een van de meest succesvolle goeroes, die de hindoeïstisch religieuze denkwijze en een aangepaste yoga in Amerika en Europa heeft geïntroduceerd. Dat succes heeft hem veel geld in het laatje gebracht. Al jaren geleden werd hij 'de man, die miljoenen incasseert' genoemd.

In Europa opgegroeid, kende MM Yogi zodoende het 'geloof in de wetenschap' van de westerse mens. Zodoende heeft hij zijn uiterste best gedaan om zijn mantra-yoga in 'wetenschappelijke' en 'neutrale' verpakking te verkopen. Een van de namen is zelfs "Wetenschap van creatieve intelligentie". Niettemin denkt en argumenteert hij vanuit de hindoeïstische traditie. Het hindoeïstische syncretisme is bv. te zien in zijn nadruk op absolute tolerantie ten aanzien van elke wereldbeschouwing en religie. Het hindoeïstisch pantheïsme is terug te vinden in zijn motto: 'Terug tot de bronnen in je zelf'. Door de TM-techniek kun je dat enorme innerlijke reservoir ontdekken, er mee in contact komen, het aanboren en activeren. Zo kun je tot "maximale ontplooiing van al je menselijke mogelijkheden" komen, zo wordt althans beweerd.

De organisatie kreeg telkens andere namen of uitbreiding onder andere namen. De pretenties zijn niet bepaald bescheiden. Men meent een oplossing, een soort panacee te hebben voor alle persoonlijke, nationale en internationale problemen. Uiteraard volslagen buiten Jezus Christus om. Immers zelfverlossing door eigen werken enerzijds en verlossing door God in Jezus Christus uit genade anderzijds staan haaks op elkaar. Ze sluiten elkaar volledig uit.

In het midden van de jaren zestig werd de MM Yogi door de Beatles een tijdlang wereldberoemd. John Lennon: "Wij zullen alles doen wat in ons vermogen ligt om TM te verbreiden." De Beatles lieten zien dat je ook zonder drugs mystieke ervaringen kunt produceren, namelijk door middel van TM.

Mantra-meditatie

Een mantra is een 'heilig woord' of spreuk uit de hindoeïstische geschriften (veda's) in het Sanskriet, de taal van het oude India. De Veda ('goddelijk inzicht') is de oudste hindoeïstische literatuur. Een

mantra is meestal de naam van een hindoegodheid, zoals Hare Krishna of OM (AUM), de 'oerklank', identiek aan 'Het Goddelijke'. Op de juiste wijze uitgesproken is het een magisch woord, een 'vibratie, geladen met kosmische kracht'.

Een mantra dient als contactmiddel om een bepaalde hindoegodheid op te roepen en aan te roepen, die in dat heilig woord of in die spreuk aanwezig wordt geacht. Een mantra-meditatie is niet zelf transcendent - het woord is dus mis-leidend - , maar vervult een brugfunctie naar een transcendente, onzichtbare wereld. Transcendent komt van het Latijnse woord transcendere: iets overschrijden, iets overstijgen; hier: de zichtbare wereld overschrijden.

Het uiteindelijke doel van TM is om via Zelfbewustzijn en Kosmisch- of Eenheidsbewustzijn tot Goddelijk Bewust-zijn te komen. TM is één van de vele occulte bewustzijnsverruimende technieken. Niet ongevaarlijk dus, die TM!

De Bijbel laat zien dat die onzichtbare wereld de wereld van de duisternis is. Satan is met zijn demonen er op uit om mensen te verleiden, te bedriegen, kapot te maken en voor God aan te klagen. Dat is een realiteit. Daarom is de toegang tot en het contact met demonen voor ons mensen door God verboden. Geen onschuldige zaak dus, die TM!

De inwijdingsceremonie van TM

Om een mantra te krijgen moet men eerst een klassiek hindoeïstisch inwijdingsritueel ondergaan met offerande aan en 'gebed' tot Indiase goden en goeroes. Dat geschiedt door een TM leraar, die door goeroe MM Yogi opgeleid en geauto-riseerd is. De offerande (puja) bestaat niet alleen uit geld voor de TM organisatie. Er moet ook een hindoeïstisch religieus offer van rijst, fruit, bloemen en zelfs een witte zakdoek worden gebracht voor het portret van de overleden goeroe DEV dat op een altaar staat. MM Yogi zegt een leerling van deze goeroe DEV ('goddelijke leraar', 1869-1953) te zijn, die hem de opdracht zou hebben gegeven om de hindoeïstische meditatie te verbreiden.

Ook wierook en kaarsen moeten geofferd worden, als uitdrukking van toewijding aan hindoegoden om hen goedgun-stig te stemmen.

Na dat religieuze ritueel spreekt TM leraar in het Sanskriet een hindoegebed tot hindoegodheden uit, waarbij de inwijdeling moet invallen: "Voor buig ik mij neer ... ". Er volgt een danklied voor de overleden goeroe DEV gepaard met de bede tot hem om 'goddelijke kracht' voor de inwijdeling. Dan buigen TM leraar en zijn leerling zich onder het 'goddelijke juk' (hier: de mantra). Door het inwijdingsritueel ontstaat er een blijvende band tussen TM leraar en ingewijde.

De onbekende, geheime mantra

Na dat ritueel wordt aan de ingewijde zijn mantra gegeven, dat zogenaamd persoonlijk op hem of haar is afgestemd. De TM-leraar is de noodzakelijke middelaar tot dat mantra en dus tot 'vrede' en 'geluk' enz. De ingewijde is tot absolute geheimhouding van zijn mantra verplicht (!). En de betekenis van de mantra in het Sanskriet wordt door de TM leraar geheim gehouden (!). De TM beoefenaar, die geen Sanskriet kent en niet thuis is in de godengalerie in India, weet dus niet wat of liever gezegd wiens naam hij dagelijks herhaalt! En hij mag het ook aan niemand vragen op straffe van dreigementen. Vanaf 0 jaar heeft iedere leeftijdsgroep zijn eigen soort mantra resp. godennaam.

De mantra moet in principe tweemaal twintig minuten per dag worden gereciteerd. Van meditatie in de eigenlijke betekenis van het woord is geen sprake. Meditatie is in de religies en leringen van het Verre Oosten een duizend jaar oude religieuze heilsweg tot zelfverlossing en bevrijding, in het boeddhisme in de zin van 'verlichting'.

Mediteren in bijbelse betekenis is altijd het biddend overdenken van een Bijbeltekst, ook met inschakeling van het verstand. Het doel is om via de tekst (en parallelplaatsen) God de Vader en God de Zoon beter te leren kennen, te vertrouwen en te gehoorzamen. Er is dus een wereld van verschil tussen christelijke en Aziatische meditatie.

Publieke presentatie – de volle waarheid?

Het verschil tussen propaganda en praktijk zijn de inwijding, de mantra en het uiteindelijke doel van TM.

Pas na de hindoeïstische inwijding - dus niet tijdens voorlichtingsavonden - wordt het uiteindelijke doel van TM onthuld, en wel alléén aan de ingewijde: spirituele Bewustzijnsverruiming (transformatie) tot Goddelijk of Kosmisch Bewustzijn. Dat is wel even iets anders dan de beloften van ontspanning, innerlijke vrede en geluk, van 'creatieve intelligentie' of van therapie! Een bezoek aan een zgn. voorlichtingsavond heeft dus geen enkele zin.

Enkele kenmerken van Aziatisch religieuze meditatietechnieken

1. Rituele setting: het lokaal moet rustig, het licht zoveel mogelijk gedempt zijn. De mediterende moet gemakkelijk zitten, de ogen (half) gesloten.
2. Rituele lichaamshoudingen, hand- en vingerposities; vaak de handpalmen naar boven geopend. Meestal in de lotushouding. De lotus is een occult symbool voor creatieve kracht.
3. Leeg worden van je zelf. De vijf poorten van zintuiglijke waarneming sluiten: niets horen, niets zien, niets gevoelen, niets willen, niets begeren, niets denken, niets beoordelen, aan niets meer hangen, alles loslaten.
Zulke passiviteit is een bekende manier om zich te openen voor bovennatuurlijke ervaringen. Ze is het tegendeel van de bewuste, actieve houding, waartoe de Bijbel oproept: "Al wat waar, al wat waardig, al wat rein ... is, bedenkt dat", "Zoekt de dingen die Boven zijn", "Legt de oude mens af, doet de nieuwe mens aan", "Wandelt in de liefde" enz. enz..
4. Ontspanningstechnieken zoals al of niet aangepaste yoga, hypnose of autogene training (een combinatie uit beide).
5. Speciale ademtechnieken met een religieuze betekenis en een religieus doel.
6. Concentratietechnieken om zich op één zaak of punt te richten (bv. een mantra) met uitsluiting van al het andere.
7. Reciteertechnieken bv. om 'OM' of een ander mantra langzaam, zachtjes en voortdurend te herhalen om de (hindoe) godheden of geesten op te roepen en aan te roepen.

TM – wetenschappelijk?

De wortel, methoden en doelstelling van TM hebben niets met wetenschap, maar alles met religie te maken, evenals het initiatieritueel. Op voorlichtingsavonden zijn presentatie en argumentatie schijnwetenschappelijk, aangepast aan de mentaliteit en het denken van het westen. Die pseudo-wetenschappelijkheid versluiert het ware wezen en doel van TM. Aangezien TM een occult-religieuze techniek is, kan TM zelf nooit (natuur)wetenschappelijk worden onderzocht en beoordeeld. Gods Woord is de enige echte maatstaf voor beoordeling van TM. Beoordeling van TM betekent natuurlijk niet een veroordeling van TM beoefenaars.

TM – neutraal, waardevrij?

Uit het bovenstaande moge duidelijk zijn geworden dat we als christen nooit TM mogen bagatelliseren of adviseren. De geestelijke wortel van het hindoeïsme met zijn valse leringen en zelfverlossing is nu eenmaal niet te neutraliseren. Het is een vorm van struisvogelpolitiek om te zeggen: Ik wil met het hindoeïsme niets te maken hebben, ik doe 'alleen' aan TM. Echter, bestond er geen hindoeïsme, bestond er ook geen mantra-yoga resp. geen TM.

TM is een anti-bijbelse heilsweg met een anti-bijbels doel. Zelfverlossing - nota bene door middel van een occult religieuze techniek – is antichristelijk. 'Terug tot de bronnen in je zelf' is verleiding tot zonde. Het inwijdingsritueel en de mantra-meditatietechniek zijn een door God verboden middel om met de wereld van Zijn vijand in contact te komen en te blijven. De naam van de goeroe alleen al zou het licht op rood hebben moeten zetten!

TM – positieve gevolgen?

TM heeft negatieve gevolgen op psychisch en vaak ook op lichamelijk vlak. De teleurstelling dat TM niet geeft wat ze propageert, kan tot een zware depressie of zelf tot een zelfmoordpoging leiden. Daar de TM-mediterende helemaal op zichzelf is geconcentreerd, bevordert het een egocentrische levenshouding, waarin voor naastenliefde, dienen en zelfverloochening geen plaats is.

Op geestelijk vlak zijn de gevolgen ernstig. Door de hindoeïstisch religieuze inwijding en mantra komt men in de religie van de MMM Yogi terecht, die haaks op de bijbelse openbaring staat. TM vormt een blokkade voor bijbelse bekering tot en geloof in de drie-enige God, voor verlangen naar Woordverkondiging, bijbelstudie en gebed. De verplichte geheimhouding van de onbekende mantra is als een ban op de beoefenaar. Pas na het openlijk uitspreken van de geheime mantra in tegenwoordigheid van een rijp christen als getuige met de bede tot Jezus Christus, de ban en de herinnering aan die mantra weg te nemen, wordt de ban gebroken. Dat moet natuurlijk gepaard gaan zowel met de totale breuk met deze occulte meditatietechniek en met de organisatie als ook met volkomen overgave aan Jezus Christus (Hand. 26:18-20; Spr. 28:13; 1Joh. 1:9).

De zogenaamde bevrijding van bv. drugsverslaving door TM is een bedriegelijke schijnbevrijding. Men wordt immers door TM op een andere, een onzichtbare wijze gebonden en kan daardoor aan TM of ook aan iets anders verslaafd worden. Een gebondenheid aan drugs is zichtbaar en voelbaar; velen snakken er naar daarvan bevrijd te worden. Maar wie onderkent de onzichtbare gebondenheid door de geestenwereld achter TM?!

Jezus Christus alleen maakt echt vrij en geeft ware rust! (Joh.8:36; Mat. 11:28-30).

Literatuur o.a. van de Duitse professor der Pedagogiek: **Prof. Dr. Reinhard Franzke:** Meditation und Yoga – Entspannungs- und Heilmethode oder religiöser Heilsweg? (2003, met veel literatuur).

Prof. Dr. R. Franzke: Meditation – Weg zum Frieden oder Tür zur anderen Welt? (Anti-Okkultismus-Info Nr. 2/1999). Ook: Meditation und Yoga Entspannungs- und Heilmethode oder religiöser Heilsweg? (2003).

Zie www.Faith-Center-Hannover.de Rabi Maharaj: De goeroe is dood (Telos, IBB)